

10.06.24

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**10 Haziran 2024
Pazartesi**

10.06.24

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

10 Haziran 2024 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

— İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Necmettin Erbakan Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Makarnalık durum buğdayında rekor rekolte beklentisi

Türkiye Makarna Sanayicileri Derneği Başkanı Aykut Göymen, bu yıl yaklaşık 4 milyon 900 bin ton civarında makarnalık durum buğdayı rekoltesi beklediklerini belirterek, "Bu rekolte oranı Türkiye Cumhuriyeti tarihinde rekor denilebilecek bir miktar." dedi.

Üretim ve ihracatta dünya ikincisi olan Türk makarna sektörünün üretimdeki dışa bağımlılığı, makarnalık durum buğdayındaki son yıllarda yaşanan yüksek rekolte sayesinde sona erdi. Türkiye Makarna Sanayicileri Derneği Başkanı Aykut Göymen, geçen yıl 4 milyon 300 bin ton civarında makarnalık durum buğdayının hasat edildiğini söyledi.

Bu yıl yaklaşık 4 milyon 900 bin ton civarında makarnalık durum buğdayı rekoltesi beklediklerini ifade eden Göymen, "Bu rekolte oranı Türkiye Cumhuriyeti tarihinde rekor denilebilecek bir miktar. Türkiye'de yetişen makarnalık durum buğdayları kalite ve verim anlamında gayet iyi durumda. İhracat ve iç pazarda kullanılan makarnalık durum buğdayının tamamını ülkemizin buğdayını kullanarak yapıyoruz. Herhangi ithal girdiye bağlı kalmadan tamamen milli, yerli buğdayımızı kullanarak ihracat gerçekleştiriyoruz." dedi.

Göymen, Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO), geçen yıl üreticilerden sağladığı 1 milyon ton civarında makarnalık durum buğdayını stoğunda bulundurduğunu dile getirdi.

10.06.24

Stok ve hasatla 5,9 milyon ton civarında makarnalık durum buğdayın oluşacağını öngördüklerini anlatan Göymen, "Makarna ve irmik üretiminde 3 milyon ton makarnalık durum buğdayı kullanımı beklentimiz var. Kalan 2 milyon ton civarındaki ürünümüzü de muhtemelen makarnalık durum buğdayı olarak ihraç edeceğiz. Makarnalık durum buğdayında gerçekleştirdiğimiz son iki yıldaki başarı başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere bakanlarımız, TMO yetkililerinin sıkı bir diyalogu içerisinde oldu. Esas beklentimiz bu başarıyı sürdürmek." diye konuştu.

"Kendi ürünlerimiz kendi üretimimize yetmeye başladı"

İthal etmeden Türk buğdayıyla makarna üretilip ihraç ettikleri için gururlu olduklarının altını çizen Göymen, şunları kaydetti: "Ülkemizde ağırlıkla sulu tarım yapıldığı ve kuru tarlalarda yağmur olmadığı için iç pazarda dahi olan üretimlerimizi ithal ederek karşılamaya çalışıyorduk. Şimdi şükürler olsun 3 yıldır kendi ürünlerimiz kendi üretimimize yetmeye başladı. Geçen yıl kendi ürünümüzle ihracat yapmaya başladık ve fazla ürünü ihraç ettik. Bu yıl da öyle olacak. Bunun çiftçiye ve sanayiciye faydası var, yurt dışına bağlı değiliz ve yurt içinden rahatlıkla kalitede ürün alabiliyoruz. Kaliteli ürünümüzü yurt dışına makarna olarak ihraç edebiliyoruz. Devletimiz ihraç ettiği üründen kesinlikle zarar etmiyor. Çiftçilerimizden aldığı ürünü direkt dövizde dönüştürmüş oluyor, dış cari açığın azalmasında tarımsal bir ürün olarak makarna gerçekten önemli bir yere sahip."

"Buğday fiyatları acilen revize edilmeli"

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından duyurulan 2024 yılı hububat alım fiyatlarını değerlendirdi ve durumun üreticileri hayal kırıklığına uğrattığını bildirdi.

Bayraktar, açıklanan fiyatların, birlik tarafından kilogram başına 10 lira 87 kuruş olarak tespit edilen buğday maliyetine eşdeğer seviyede, prim dahil kilo başına 11 lira olarak açıklandığına işaret ederek, şu ifadelere yer verdi:

"Bu yıl ki alım fiyatı, geçen yıl prim dahil açıklanan kilo başına 9 lira 25 kuruş olan fiyatın sadece yüzde 18,9 üzerinde gerçekleşti. Buğday hasadının başladığı Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde ekmeklik buğdayda piyasa fiyatları 9 lira 85 kuruş seviyelerindedir. Açıklanan düşük alım fiyatı, ülke genelinde hasadın artması ile şu an piyasada oluşan fiyatların gerilemesine neden olacaktır."

"Son 10 yılda buğday ekim alanları yüzde 13,7 azaldı"

Çiftçilerin buğdaydan hak ettiği geliri elde etmesi için birlik ve odaların yoğun çaba sarf ettiğine dikkati çeken Bayraktar, şunları kaydetti:

"Buğday fiyatları acilen revize edilmelidir. Sayın Cumhurbaşkanı'mız Recep Tayyip Erdoğan'a buğday fiyatlarının revize edilmesine yönelik talebimizi de bir mektupla bildireceğiz. Son 10 yılda buğday ekim alanlarında yüzde 13,7 azalma görülüyor. TÜİK verileri hububatta toplam üretimin geçen yıla göre yüzde 5,4 azalacağını, bu azalma buğday üretiminden kaçış olduğunu gösteriyor. Fiyat revize edilmezse, bu yıl çiftçilerimiz buğdaydan ailesinin geçimini sağlayacak geliri elde edemeyecek, üretimden daha fazla kaçacak."

"Türkiye'nin buğday ithalatı yasağı Rusya'yı etkilemez"

Türkiye'nin buğday ithalatını belli bir süre askıya alması vadeli piyasalarda fiyatlara yansırken, Rusya Türkiye'nin bu kararının kendilerini etkilemeyeceğini belirtti.

Türkiye'de hububat açısından alım fiyatı içeride, ithalat yasağı ise yurt dışında yankı yarattı.

Toprak Mahsülleri Ofisi (TMO), bu yılki hububat alım fiyatlarında çok sınırlı artış yaparken, Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) girdi fiyatları ve kredi faizlerindeki artışın ardından fiyatların üreticilerde hayal kırıklığı yarattığını belirtti.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından gece saatlerinde alım fiyatları açıklanırken durum buğday için alım fiyatı geçen yıla göre sadece yüzde 11, ekmeçlik buğday için yüzde 14, arpanın fiyatı ise sadece yüzde 4 artırıldı. Alım fiyatlarındaki artış enflasyon ve akaryakıt gibi girdi fiyatlarındaki artışın da oldukça **altında** kaldı.

10.06.24

TZOB Genel Başkanı Şemsi Bayraktar yaptığı yazılı açıklamada, "Açıklanan düşük alım fiyatı, ülke genelinde hasadın artması ile birlikte şuan piyasada oluşan fiyatların gerilemesine neden olacaktır. Açıklanan fiyat, ne üretim maliyetleri ne de yüzde 75,45'i bulan enflasyon rakamları ile bağdaşmıyor. Çiftçilerimize bu fiyatı izah edemeyiz, edemiyoruz" dedi.

Buğday fiyatlarının acilen revize edilmesi gerektiğini belirten Bayraktar, cumhurbaşkanına yazılı talepte de bulunacaklarını ifade etti.

Dış ticarete önlem

Açıklamada hasat döneminde artan arzın fiyatta yarattığı düşüşleri önlemek ve ihracatın yurtiçi üretimden karşılanması için bazı dış ticaret tedbirlerinin alındığı da belirtildi.

Buna göre buğday ithalatı 21 Haziran ile 15 Ekim arasında durduruldu. Ayrıca buğday ve arpa ihracatı TMO'dan uygunluk almak şartıyla serbest bırakıldı.

Yurt içinde üretilen unla yapılan kati un ihracatı serbest bırakıldı. İhracat Eylül 2018'de durdurulmuştu.

Geçen yıl 5 milyar doların üzerinde hububat ithalatı yapan ve piyasalardaki başlıca ithalatçılardan olan Türkiye'nin aldığı tedbirlerin ardından küresel hububat fiyatlarındaki düşüş hızlandı. Avrupa buğday fiyatları bir ayın en düşük seviyesini gördü.

Reuters'a konuşan Almanya'dan bir hububat işlemcisi yaptığı değerlendirmede, "İthalat yasağından en büyük darbeyi Rusya alacak. Türkiye ithalatın yüzde 60-75'ini genelde Rusya'dan yapar ve bu yasak tam Rus buğdayı piyasaya düştüğünde devreye giriyor" dedi.

Rus buğdayının Türkiye'ye satılmaması halinde daha uzak pazarlara daha ucuza satılacağını ifade eden işlemci, "Ortadoğu, Afrika ve Asya'daki ithalatçıların bu durumdan fayda sağlayacağını düşünüyorum" dedi.

Rusya'dan gelen ilk açıklama ise Türkiye'nin buğday ithalatı yasağından etkilenmedikleri yönünde oldu. Rusya Tarım Bakanlığı, şu aşamada bir etki görülmediğini söyledi.

Küresel gıda fiyatları yeniden alarm veriyor

BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), Küresel Gıda Fiyatları Endeksi'nin mayısta tahıl ve süt ürünlerinin fiyatlarındaki ivmelenmeye bağlı olarak yüzde 0,9 artışla 120,4 puana yükseldiğini açıkladı. Endekste ki yükselişin üst üste üçüncü ayda da devam etmesi dikkat çekti.

Dünya gıda fiyatları, mayıs ayında şeker ve bitkisel yağ fiyatlarındaki düşüslere rağmen tahıl ve süt ürünleri fiyatlarındaki yükselişin etkisiyle art arda üçüncü ayda arttı.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından derlenen, tahıllar, yağlı tohumlar, süt ürünleri, et ve şeker fiyatlarındaki aylık değişimleri izleyen dünya gıda fiyatları endeksi nisandaki revize edilmiş seviyeden %0.9 yükselerek mayıs ayında 120.4 puana çıktı.

Dünya gıda fiyatları, Rusya'nın Ukrayna'yı işgaliyle Mart 2022'de gördüğü tarihi zirveden düşüşünü sürdürmesiyle bu yıl şubat ayında son üç yılın dip seviyesini görmüştü. Endeksin mayısta üst üste üç ay yükseliş kaydetmesinde tahıl ve süt ürünlerinin fiyatlarındaki yükselişler etkili oldu.

Tahıl Fiyat Endeksi, Kuzey Amerika ve Ukrayna'da hasada yönelik artan endişelerin de etkisiyle mayısta önceki aya göre yüzde 6,3 artarken, yıllık bazda yüzde 8,2 düştü.

Tüm başlıca tahılların küresel ihracat fiyatları bir önceki aya göre yükselirken, en fazla artış buğdayda görüldü.

Kuzey Amerika, Avrupa ve Karadeniz bölgesi gibi başlıca üretim bölgelerinde olumsuz mahsul koşullarına yönelik endişelerin artmasıyla tahıl fiyatlarında görülen yüzde 6.3'lük artış, gıda fiyatlarındaki yükselişi desteklemeye devam etti. FAO ayrıca, Batı Avrupa'da süt üretiminin düşebileceği endişeleriyle yaz tatili öncesinde artan ürün talebinin etkisiyle süt ürünleri fiyatlarının mayısta bir önceki aya kıyasla %1.8 arttığını açıkladı.

Tarıma daha fazla yatırım yapılmalı

FAO Süt Ürünleri Fiyat Endeksi, yaz tatili öncesinde perakende ve gıda hizmetleri sektörlerinden gelen talep artışı, Batı Avrupa'da süt üretiminin tarihi seviyelerin altına düşebileceğine dair piyasa beklentileri ve bazı önemli üretim bölgelerinde mevsimsel olarak azalan süt üretiminin etkisiyle aylık bazda yüzde 1,8, geçen yılın aynı dönemine göre ise yüzde 4,3 arttı.

Et Fiyat Endeksi de kümes hayvanları ve büyükbaş hayvan etlerinin uluslararası fiyatlarının düşmesinin etkisiyle bir önceki aya göre yüzde 0,2 geriledi. Bitkisel Yağ Fiyat Endeksi, palm yağının küresel fiyatlarındaki düşüşün etkisiyle aylık yüzde 2,4 gerilerken, yıllık bazda yüzde 7,7 arttı. Palm yağı fiyatları, Güneydoğu Asya'daki üretimin mevsimsel olarak artması ve uzun süredir devam eden zayıf küresel ithalat talebi nedeniyle mayısta art arda ikinci kez geriledi. Şeker Fiyat Endeksi, Brezilya'da yeni hasat sezonunun iyi başlaması ve küresel arz görünümünün iyileşmesine katkıda bulunan elverişli hava koşullarının etkisiyle yüzde 7,5 düştü.

Ekonomistlere göre kuşkusuz makroekonomik gelişmeler ve döviz kuru da dahil olmak üzere enflasyonu yükselten çok sayıda faktör söz konusu, ancak gıda fiyatları enflasyonu daha önemli hale gelebilir. Genel olarak küresel iklim değişikliği konusunda olduğu gibi, heatflasyon'u da ortadan kaldırmanın kolay bir çözümü olmadığı ifade ediliyor. Öncelikle yapılması gerekenin ise, ülkelerin tarım sektöründe uyum ve dayanıklılığa çok daha fazla yatırım, iklim risk analizleri yapması ve uygun uyum stratejileri geliştirilmesi olduğu belirtiliyor.

“Heatflasyon” özellikle Ortadoğu'yu tehdit ediyor

Gıda fiyatlarında aşırı sıcakların neden olduğu artış olgusu şeklinde tanımlanan “heatflasyon”, sıcak hava dalgalarının dünya genelinde mahsullere zarar vermesi ve gıda arzı azaldıkça fiyatların da artması yoluyla etkili oluyor.

Uzmanlara göre bu, özellikle dünyadaki en savunmasız insanlar için gıda güvenliğine yönelik büyük bir tehdit. Londra Üniversitesi Sürdürülebilir Finans Merkezi ekonomi profesörü Ulrich Volz “heatflasyon”un varlığına dair hiçbir şüphe olmadığını belirterek “Ampirik kanıtlar, iklim değişikliğinin dünya çapında tarımsal üretim ve gıda fiyatları üzerinde artan etkilere sahip olduğunu açıkça gösteriyor” değerlendirmesini yapıyor.

10.06.24

Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Ortadoğu sözcüsü de “heatflasyon”un bölgedeki önemli bir gerçek olduğuna dikkat çekerek iklim değişmeye devam ettikçe, kırılganlıkların muhtemelen yoğunlaşacağını ve en yoksul toplulukların temel gıda ve beslenme ihtiyaçlarını karşılama yeteneklerinin daha da tehlikeye gireceğini belirtiyor.

Yapılan araştırmalara göre, iklim değişikliğinin 2035 yılına kadar gıda fiyatlarını her yıl yaklaşık %1 ile %3 arasında artırması, 2060 yılına gelindiğinde ise bu artışların yıllık %4,3'e ulaşması bekleniyor. Bu artışın çoğunun aşırı yağmur veya selden ziyade sıcaklıkla ilgili sorunlardan kaynaklanacağını belirten araştırmacıların tahminlerine göre, Ortadoğu, Afrika ve Güney Amerika gibi zaten sıcak olan bölgelerde heatflasyon daha da dramatik etkilere sahip olabilir.

Çiftçilere tarımsal destekleme ödemesine başlandı

Tarım ve Orman Bakanlığı, 5 milyar 93 milyon 213 bin liralık tarımsal destekleme ödemesinin çiftçilerin hesaplarına aktarılmaya başlandığını bildirdi.

Tarım ve Orman Bakanlığı, sosyal medya hesabından, tarımsal destekleme ödemelerine ilişkin bilgi verdi. Buna göre, 5 milyar 93 milyon 213 bin liralık tarımsal destekleme ödemesi çiftçilerin hesaplarına dünden itibaren aktarılmaya başlandı.

Bakanlığın paylaşımında söz konusu destekleme ödemesinin detaylarına da yer verildi.

Bu kapsamda, yağlı tohumlu bitkiler desteği için 4 milyar 539 milyon 601 bin lira, hububat-baklagil ve dane mısır desteği için 492 milyon 697 bin 73 lira, düve alım desteği için 47 milyon 590 bin lira, kırsal kalkınma yatırım desteği için 9 milyon 35 bin 638 lira, hayvan gen kaynakları desteği için 3 milyon 680 bin 300 lira, mazot ve gübre desteği için 608 bin 989 lira ödeme gerçekleştiriliyor.

Yağlı tohumlu bitkiler desteği ile hububat-baklagil ve dane mısır desteği ödemeleri çiftçilerin kimlik ve vergi kimlik numarasının son hanesine göre belirlenen günlerde yapılıyor.

Kimlik numarasının son hanesi 0-2-4, vergi kimlik numarasının son hanesi 0-1-2-3-4-5-7-9 olanlara dünden itibaren ödemeleri yapıldı. Kimlik ve vergi kimlik numaralarının

10.06.24

son hanesi 6-8 olanlar için ödemeler 14 Haziran Cuma günü saat 18.00'den sonra gerçekleştirilecek.

Diğer destekler ise tek parça olarak dün itibarıyla çiftçilerin hesaplarına aktarılmaya başlandı.

Bakan Mehmet Şimşek: Enflasyonu düşürmek meşakkatli, sabrınızı istiyoruz

Bankacılık sektörünün enflasyonist süreçten dolayı zor bir yıl geçirdiğini, öz kaynak kârlılıklarının azaldığını belirten Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, “Enflasyonu düşürmek meşakkatli. Defter değerlerinizde sıkışma var, ancak biz riski hızla aşağı çekiyoruz, yüksek piyasa çarpanıyla değerlenecek. Bunu niye söylüyorum? Sabır...” dedi.

Hamide HANGÜL

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, DÜNYA Gazetesi'nin yaklaşık 500 kişinin katılım gösterdiği '1'inci İklim Ekonomisi Sürdürülebilirlik Finansmanı Zirvesi'nin kapanış oturumunda, katılımcılara hitap etti. Konuşmasında uygulanan program ve enflasyona değinen Bakan Şimşek, bankacılık sektörünün de enflasyonist süreçten dolayı zor bir sene geçirdiğine işaret etti.

Şimşek, sözlerini şöyle sürdürdü: “Bankacılık sektörü zor bir sene geçiriyor. Çünkü bizim politikanın çalışması için fedakarlık gerekiyor. Faturayı da büyük oranda onlara çıkardık. Şöyle, kurumlar vergisini bankalar için yüzde 30'a çıkardık. Durmadık orada. Enflasyon muhasebesinden de yaralanamazsınız.. Orada da durmuyoruz, devam ediyoruz. Farkındayım...Ama bu program çalıştığında, aynı öz kaynak kârlılığıyla, çok daha yüksek bir piyasa çarpanıyla değerlenecekler. Onun için hiç merak etmeyin. Geçici olan defter değerlerinizde biraz sıkışma var. Ancak biz riski o kadar hızlı aşağı

ekiyoruz ki sizin arpanınız, yani piyasa değerinizin defter değerine oranı, geçen sene bu vakitlerde 0.3'ler civarıydı. Şimdi 1'e doğru çıkıyor, yani neredeyse 2'ye, 3'e katlanmış olacak. Bunu niye sylyorum? Sabır... Sadece toplumun bir kesiminden sabır istemiyoruz. Toplumun bütün kesimlerden. Niye, çünkü enflasyonu düşürmek kolay mı? Enflasyonu düşürmek çok meşakkatli, çok zor bir süreçtir. Ancak önümüzde fırsat penceresi var. Eğer sabır ve kararlılıkla biz yolumuza devam edersek, bu enflasyon hızlı bir Şekilde 2026 yılında tek haneye iner. Biz buna inanıyoruz.”

“Program saat gibi alıŐıyor”

Bakan Şimşek, sürdürülebilir finansmana işaret ederek, bütün bu süreci yönetirken kaynağa ihtiyaç olduğunu anlattı. Özellikle çok taraflı bankalarla iliŐkilerde iyileşme olduğuna değinen Şimşek, Şöyle devam etti: “Dünya Bankası hatırlarsanız geçen sene biz Orta Vadeli Programı açıkladıktan hemen sonra 3 yıllık Türkiye'nin programlarının yani taahhütlerini 17 dolardan 35 milyar dolara çıkardılar. Yakın dönemde belki dikkatinizi çekmiŐtir İstanbul Kalkınma Bankasıyla bir 3 yıllık perspektifi ortaya koyduk. O da yaklaşık 6 milyar dolar. Yakında muhtemelen Asya Altyapı Yatırım Bankasıyla bir benzer ereve anlaŐma yapacağız. Bu çerçevede bakarsanız önümüzdeki 3 yıllık süreçte muhtemelen 60 milyar dolarlık bir kaynak söz konusu. Bu 60 milyar dolarlık kaynağın giderek artan boyuttaki kısmının bu alan ve bu çerçevede olmasını biz önemsiyoruz ve odaklanmış durumdayız, nceliklendireceğiz.”

Ekonomi programının çalıŐtıęına vurgu yapan Şimşek, “Program saat gibi alıŐıyor. Sağlıklı politikalar, rasyonel politikalar, yani dünya normlarına, kurala dayalı politikalar, uygun politikalar ve yapısal reformlar, yeni bir hikaye oluŐturdu Türkiye için. Bu hikayeye muazzam bir ilgi var. Hem içeride hem dıŐarıda. Yatırımcı güveni arttı. Gerçekten bu da rakamlara yansıyor. Son iki ayda Merkez Bankası'nın rezerv pozisyonu 70 milyar doların üzerine çıktı” değerlendirmesinde bulundu.

Uygulanan programın bazı çevrelerce eleŐtirilmesine de değinen Bakan Mehmet Şimşek, Şunları kaydetti: “Biz ‘bu program çalıŐacak ve güven yeniden tesis edilecek dediğimizde, ‘yok bu mümkün değil’ demiŐlerdi. nce ‘program yok’ dediler. Sonra ‘program var ama bu pek kredibil bir program değil’ dediler. Şimdi tabii bu ölçekte, yani yerel seçimler sonrası ilginin artması, belli çevreler ‘carry trade’ dedi. ‘Carry trade’ ve benzeri böyle çok kısa vadeli sıcak denilebilecek giriŐlerin toplam giriŐe oranı üçte bir düzeyde bile değil. EleŐtirel bakıŐ açısı bizim için çok değerli. Ama yani belli çevreler nedense bu programa ilişkin sürekli bardağın yarım kısmına bakmayı tercih ediyorlar.”

“Ne yapacağımızı biliyoruz”

Şu anda mali disiplin, yapısal dönüŐüm ve dezenflasyona odaklandıklarını söyleyen Şimşek, sözlerini Şöyle sürdürdü: “Bizim için önemli olan programın çalışması ve alıŐıyor.. Bu programa inanç attıkça ben inanıyorum ki reel sektörümüzün ve

bankalarımızın uzun vadeli küresel finansmana erişim artacak, ayrıca bize ilgili referans faizi artı 90 baz-140 baz puan arasında borç veren çok taraflı üye olduğumuz bankalardan zaten üç yıllık bir perspektifte bize 60 milyar dolar sunulmuş, taahhüt edilmiş, dolayısıyla o konuda hiç kaygılanmalarına gerek yok. Ne yapacağımız biliyoruz, esas sihir ne zaman hangi sıralamayla ve hangi dozda. Sadece biraz sabra ihtiyacımız var.” Bakan Şimşek ayrıca, bütçe açığında geçen sene tedbir alınmasa depremin etkisiyle beraber piyasanın yüzde 10 civarında cari açık beklendiğini, bunu yüzde 5,2 ile sınırlandırdıklarını bildirdi.

Kamuda yapay zekâli tasarruf dönemi

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Cumhurbaşkanlığı Tasarruf Tedbirleri Genelgesi’ni somut bir projeye destekleyeceklerini belirterek, “Erken uyarı sistemiyle kamu harcamalarında verimlilik, kalite, hız ve tasarruf sağlamak amacıyla Yapay Zekâ Destekli Muhasebe ve İleri Analitik Projesi’ni hayata geçireceğiz” dedi. Yapay zekânın giderleri ayrıntılı analiz ederek tasarruf fırsatlarını belirleyeceğini ifade eden Şimşek, “Ayrıca kurumlarımızın harcama alışkanlıklarını analiz ederek kurumsallaştırılmış harcama önerileri sunacak” şeklinde konuştu.

'Sadeleşme adımlarına devam edeceğiz'

Mehmet Şimşek, makro finansal istikrarın ve rezervlerin güçlenmesi ile makroihtiyati çerçevede sadeleşme adımlarına devam ettiklerini vurguladı. Şimşek, şunları kaydetti: “Reeskont kredisi kullanan ihracatçılar için yüzde 70 olan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na döviz satış yükümlülüğünü, 2023 yılı kasım ayında yüzde 40'a düşürmüştük. Yeni düzenleme ile tüm ihracat bedellerinin ve döviz kazandırıcı hizmet gelirlerinin satış yükümlülüğünü yüzde 40'tan yüzde 30'a indirdik. Piyasaların daha etkin çalışmasına yönelik sadeleştirme adımlarımız sürececek.”

Erdoğan'dan ihracatçılara müjde: Döviz bozdurma zorunluluğu yüzde 40'tan yüzde 30'a indi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Haliç Kongre Merkezi'nde TİM 31. Olağan Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada "Müjdeli bir haber vermek istiyorum. İhracatçılarımız için döviz bozdurma zorunluluğunu yüzde 40'tan yüzde 30'a indirdik. Bu uygulama pazartesinden itibaren geçerli olacak" dedi. Erdoğan, enflasyonda en zor dönemin artık geride kaldığını da söyledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıklamalarından öne çıkan önemli satırbaşları şöyle:

2002'de bir haftada yaptığımız ihracatı artık bir günde gerçekleştiriyoruz
"Bizim kültürümüzde marifet iltifata tabidir. Bu ülkenin herhangi bir vatandaşının rakamların ortaya koyduğu başarıdan gurur duymaması mümkün değildir. 150 bin ihracatçımızın her birine Türk Malı damgası taşıyan ürünleri dünyanın dört bir yanına ulaştırdıkları için teşekkür ediyorum. Yürüttüğünüz çalışmalarda daima yanınızda oldum. Kapımızı sizlere sonuna kadar açık tuttuk. Her meselenizde bizzat ilgilenmeye, sorunlarınıza pratik çözümler bulmaya gayret ettik. Siz çalıştınız biz de size yardım ettik. Siz ihraç ettiniz, biz de sizin işlerinizi kolaylaştırdık. Ülkemizi ziyaret eden devlet ve hükümet başkanlarıyla yaptığımız her görüşmenin gündeminde sizlerin talepleri vardır. Anlaşmalarla forumlarla, fuarlarla ülkemizin dünyanın geri

kalanı arasında ticari köprüler kurduk. 36 milyar dolar ihracat yapan ülkeden bugünkü seviyelere sizlerle beraber getirdik. 2002'de bir haftada yaptığımız ihracatı artık bir günde gerçekleştiriyoruz. İhracat yapmayan ilimiz kalmadı. 48 ilimizde ilk 1000 ihracatçı arasına girecek ölçüde ihracatçımız bulunuyor. Klavye ekonomistleri bunları görmüyor olabilir. Fildişi kulelerde ahkam kesenler bunları anlamıyor olabilir.

Biz başkalarının en dediğine değil, size bakıyoruz, sizinle yol yürüyoruz. İnşallah bundan sonra da yoldaşlığımızı güçlendirerek devam edeceğiz. Şahsım ve yakın mesai arkadaşlarım sizlerin destekçisidir. Halkımız da iş dünyasıyla reel sektörle arasına mesafe koyanlarla ama kimse kusura bakmasın biz de aramıza mesafe koymaktan çekinmeyiz. İhracat Türk ekonomisinin lokomotifidir. Türkiye tüketerek değil üreterek istihdam oluşturarak büyümek zorunda olan bir ülkedir. Türkiye'nin tanıtımına imkan sağlıyorsunuz. Kimsenin bu emekleri heba etmesine, engellemesine izin veremeyiz.

İhracatta Cumhuriyet tarihimizin rekorunu kırdık

Türkiye'nin dış ticarete yazdığı başarı hikayesini yalnızca biz değil, rakamlar da çok net şekilde söylüyor. 2023 senesinde ihracatta güzel bir yıl geçirdik. 2023 yılını 255.4 milyar dolar mal ihracatı, 101.7 milyar doları hizmetler ihracatı olmak üzere toplam 355 milyar dolar ihracatla kapattık. Geçen sene Cumhuriyet tarihimizin rekorunu kırdık. 24.1 milyar dolarlık Mayıs ayı ihracatımız tarihin en yüksek Mayıs ayı ihracat rakamı olarak kayıtlara geçti. Mayıs ayı ihracatımız tüm ayların en yüksek ihracat değeri oldu. Mayıs ayı itibarıyla yıllıklandırılmış ihracatımız 260.1 milyar dolarla rekor kırdı. İthalatımızdaki düşüş eğilimi Mayıs'ta da devam etti. 2024 Mayıs ayında ihracattaki artış ithalattaki azalışla birlikte dış ticaret açığımız yüzde 47.8 düşüş gösterdi. İlk 5 ayda mal ihracatında net 4.6 milyar dolar artış sağlandı. Dış ticaret açığımızdaki iyileşme sürüyor. Dış ticaret açığımız 19.2 milyar dolar azaldı.

Cari işlemler açığındaki iyileşme dış ticaretteki iyileşme, ticaret ortaklarımızda toparlanma OVP hedeflerinden çok daha iyi gerçekleşecek. Cari açığındaki azalma rezerv birikimini müspet etkileyecek. 2024 sonunda mal ihracatımızı 267 milyar dolara hizmet ihracatımızı 110 milyar dolara mutlaka taşıyacağız. 21 yıldır olduğu gibi sizlerle birlikte başaracağız. İhracata ve ihracatçılarımıza verdiğimiz desteğin artarak devam etmesi Türkiye'ye farklı bir ivme kazandırmıştır.

Hazine Bakanlığı ve Merkez Bankamız ihracatçıların finansman ihtiyaçlarını iyileştirmek için farklı formüller üzerinde çalışıyor. Türk Eximbank 70 milyar liralık özkaynak yapısıyla ihracatçılara daha fazla destek verme imkanına kavuştu. Reeskont kredilerinin günlük limitini 3 milyar liraya çıkardık.

İhracatçılara döviz bozdurma zorunluluğunu yüzde 40'tan 30'a indirdik

Sizlere müjdeli haber vermek istiyorum. İhracatçılar için döviz bozdurma zorunluluğunu yüzde 40'tan yüzde 30'a indirdik. Bu düzenleme Pazartesi gününden itibaren geçerli olacak.

Enflasyonda en zor dönemin artık geride kaldığına inanıyoruz

Bölgemizde yaşanan sıcak çatışmalar, 6 Şubat depremlerinin faturalarına rağmen küresel ekonominin içinden geçtiği fırtınalı dönemi başarıyla yönetiyoruz. Hazırladığımız OVP ve 12. Kalkınma Planı'yla ekonomideki yol haritamızı sizlerle paylaştık. Seçim kazanmak uğruna vaat dağıtmalara başvurmadık. Seçim meydanlarında olmadık sözler verenler bugün verdikleri sözleri tutmak yerine ipe un seriyor, milleti oyalamanın yollarını arıyor. Hak, hukuk diye ahkam kesenlerin nepotizm kitabını yazdıklarını görüyoruz. Biz siyasi olarak etik dışı olan yolların hiçbirine tevessül etmedik. Biz siyaseti ülkemize ve milletimize hizmet için yapıyoruz. Biz bedel ödesek de milletimize bedel ödettirmemenin derdindeyiz. Önceliğimiz bu ülkeyi hayat pahalılığı sorunundan kurtarmaktır. Enflasyonu düşürmek için politikaları uyum içinde yürütüyoruz. Ekonomi programımızın ilk yılı geçiş yılıydı ve bu dönemi öngördüğümüz şekilde başarıyla tamamladık. Enflasyonda en zor dönemin artık geride kaldığına inanıyorum. Artık programın sonuçlarını daha net görebileceğimiz dezenflasyon sürecine giriyoruz.

Büyüme tarafında da hamdolsun oranlar olumlu seyrediyor. Deprem felaketine rağmen yüzde 4.5'lik büyüme kaydettik. Milli gelirimiz cari fiyatlarla ilk kez 1 trilyon doları aştı. Türkiye ekonomisi dünyada 17. satın alma gücünde 11. sırada yer alıyor.

Türkiye'nin görünümü ciddi şekilde iyileşiyor

Makine ve teçhizat yatırımlarındaki artış 18 çeyrekten devam ediyor. 2024 yılı genelinde net dış talebin pozitif katkı vereceği yüzde 4'e yakın dengeli büyüme öngörüyoruz. Türk ekonomisi emin adımlarla hedeflerine doğru ilerlerken Türkiye'nin görünümü ciddi şekilde iyileşiyor. Programımız meyvelerini veriyor. Merkez'in brüt rezervleri 45.2 milyar dolar artışla 143.6 milyar dolara yükseldi.

Türkiye ekonomisi bu sürecin sonunda çok farklı bir lige yükselecek

Uluslararası doğrudan yatırımlarda güçlü canlanma göreceğimize inanıyorum. Yatırım ortamının daha da iyileştirilmesi için zaman kaybetmeden adım atacağız. CDS primi 266 baz puana kadar geriledi. Kredi derecelendirme kuruluşlarının not artışı ve görünüm adımlarını sizler de yakından takip ediyorsunuz. Uzun vadeli düşük faizli kaynaklar tüm girişimcilerimizin emrinde olacaktır. Türkiye ekonomisi bu sürecin sonunda çok farklı bir lige yükselecektir. Gelişmiş ülkeler dahil tüm dünyayı olumsuz etkileyen belirsizliklerden kurtulduğumuzda yeni dönemin baş aktörü Türkiye olacaktır. Biz işimize bakalım, ihracat hedeflerimizi gerçekleştirmeye odaklanalım. Sokaktaki vatandaş olumsuz yönlendiren muhterislere asla meydanı terk etmeyeceğiz. Ekonomi ekibimiz iş dünyamızı daha sık, düzenli olarak bilgilendirecek, bilgi kirliliğinin önüne geçmek için de farklı adımları devreye alacağız.

Maharet kazançtan vergi alabilmek, harcamadan değil!

Alaattin AKTAŞ

10 Haziran 2024 Pazartesi

Vergiler kağıt üstünde ikiye ayrılır; dolaylı vergiler, dolaysız vergiler.

Vergiler Türkiye’de ise üçe ayrılır; iki dolaylı vergi, bir dolaysız vergi! Türkiye’de yeni bir vergiden söz edildiğinde geniş kitlelerin “**Eyvah**” demesinin nedeni de o iki dolaylı verginin daha da artacağı kaygısıdır. Bir vergi artışı gündeme gelmişse, o büyük olasılıkla dolaylı vergilerin birinde yapılacak düzenlemedir.

Bakınız örnekler; KDV ve ÖTV’de zaman zaman yaşanan artışlar... Oysa diğer yanda dolaysız vergiyi artırmak, bu verginin payını yukarı çekmek gibi bir çaba pek söz konusu değildir. Bakmayın “miş” gibi yapmalara! En kolayı yine dolaylı vergidir; bugün karar alır, yarın tahsilata başlarsınız. Kazancını kendisi beyan edenlere pek yeni vergi getirilemiyor ve beyanda bulunabilme avantajının iyi kullanılması(!) sayesinde gereğince vergi toplanamıyor. Bundan daha kötüsü, ta başta kaynağında birilerine bir takım istisna ve muafiyetler sağlandığı ve sonrasında tahakkuk ettirilen vergide de “**uzlaşma**” yoluna gidildiği için gelir düşük kalıyor. Şu durumda çare ne; dolaylı vergiler...

Adeta sal vergiyi, herkes ödesin! Ayda 10 bin lira emekli maaşıyla geçinmeye çalışan da, asgari ücretli de, ayda 50 bin, 100 bin kazanan da, ayda ne kazandığını hesaplayamayacak kadar zengin olan da... Aynı oranda ya da aynı tutarda vergi ödesin! “**Ne var yani bunda; işte az harcayan az, çok harcayan çok vergi ödüyor**” diyen çıkar mı; çıkar çıkar, az da olsa çıkar! Böyle bir yaklaşım sergileyecek birine söylenecek söz yok zaten, onlar iflah olmaz!

Dolaylı vergi=Kolay vergi

Vergi, dolaylı-dolaysız ya da eski ifadeyle vasıtalı-vasıtasız olmak üzere iki grupta toplanıyor. Dolaylı vergi, harcama üzerinden alınan vergi. Dolaysız vergi ise gelir ve kazanç üzerinden alınan vergiler ile mülkiyet üzerinden alınan vergiler.

Teknik tanım bir yana dolaylı vergi adaletsiz vergi demek! Ama dolaylı vergi pek cazip; Maliye için kolay vergi demek! Bugün yürürlüğe koy ya da var olan verginin oranını veya tutarını artır, yarın toplamaya başla! Bakın en başta akaryakıt istasyonları birer vergi dairesi! Üstat Ozan Bingöl geçtiğimiz günlerde temmuz ayında olacakları sosyal medya hesabından paylaştı. Mevcut mevzuata göre Cumhurbaşkanı Erdoğan aksi bir karar almaz ise 3 Temmuz'da akaryakıt, alkol ve tütün ürünlerindeki ÖTV tutarları haziran ayı ÜFE'si sıfır bile gelse otomatik olarak en az yüzde 17.87 artacak. Buna göre ÖTV tutarı bir litre benzinde 9.45 liradan 11.13 liraya, bir litre motorinde 8.86 liradan 10.44 liraya, bir litre alkolde ise 1.062 liradan 1.251 liraya çıkacak. Gerçi bu artışlar karşısında ne yazık ki hâlâ **“Benim arabam yok ki”** diyenler de çıkıyor ya, neyse...

Kolay vergide nereden nereye...

Eski, en eski Türkiye'de, 1980'lerin başında toplanan verginin yaklaşık üçte biri dolaylı, üçte ikisi dolaysız vergiydi. Yani vergi ağırlıklı olarak kazanç ve mülkiyet üzerinden alınıyordu. Türkiye 1 Ocak 1985'te yeni bir vergiyle tanıştı; katma değer vergisiyle... Dolaylı-dolaysız vergi dengesi hızla değişmeye başladı. 1 Ağustos 2002'ye gelindi, hayatımıza yeni bir vergi daha girdi; özel tüketim vergisi...

Artık vergide 1980'lerin başındaki **“üçte bir dolaylı-üçte iki dolaysız”** dengesi tümüyle yer değiştirmişti. Verginin **“üçte ikisi dolaylı-üçte biri dolaysız”** hale gelmişti. Dolaylı verginin payı ilk kez 2002 yılında yüzde 60'ı aştı. O yıldan bu yana da dolaylı verginin payı yüzde 60-70 arasında, dolaysız verginin payı yüzde 30-40 arasında değişiyor. Vergide dolaylı-dolaysız ayrımını belli aylar toplamında yapmak çok anlamlı olmayabilir, yani bu yılın ilk dört ayı için bu hesaplama pek sağlıklı değil, o yüzden son veri olarak 2023'ü almakta yarar var. Buna göre 2023'teki dolaylı-dolaysız dengesi yüzde 65.5'e, yüzde 34.5 düzeyinde.

Dolaylı vergide rekor artış

Dolaylı vergi tahsilatı geçen yıl 2022'ye göre tam yüzde 101 artış gösterdi. Bu, dolaylı vergide şimdiye kadar kaydedilen en hızlı artış. 2022'de 1 trilyon 463 milyar lira olan dolaylı vergi, geçen yıl 2 trilyon 946 milyar liraya fırladı. 2023'ün yıllık ortalama fiyat artışı (aralık-aralık değil) yüzde 54'tü. 2023'ün yıllık ortalama dolar kuru artışı yüzde 43'tü. Yani geçen yılki dolaylı vergi artışı enflasyona da, kur artışına da fark attı. Bunun sonucunda dolaylı vergi tahsilatı geçen yıl tam 124 milyar dolara ulaştı. Dolaylı vergide geçen yılki dolar bazlı artış yüzde 41'i buldu.

Soyuluyorsun ey vatandaş!

Yaygın kanının aksine istisnaları hariç hükümetler doğrudan zam yapmaz. Hükümetler bu zam işini dolaylı olarak halleder. Unutulmamalı, her ekonomik tercih aslında siyasadır. Hele hele vergide... Küçük bir KDV, küçük bir ÖTV düzenlemesi gibi görülen bir gece yarısı kararnamesi ile zammın âlâsı(!) yapılır. Sonra da marketler için enflasyon timleri kurulur. Bir denetim, bir denetim; sormayın gitsin! Bu sözüm

perakende sektörünü aklamaz, çünkü onların çoğu da pireyi deve yapmakta pek yeteneklidir.

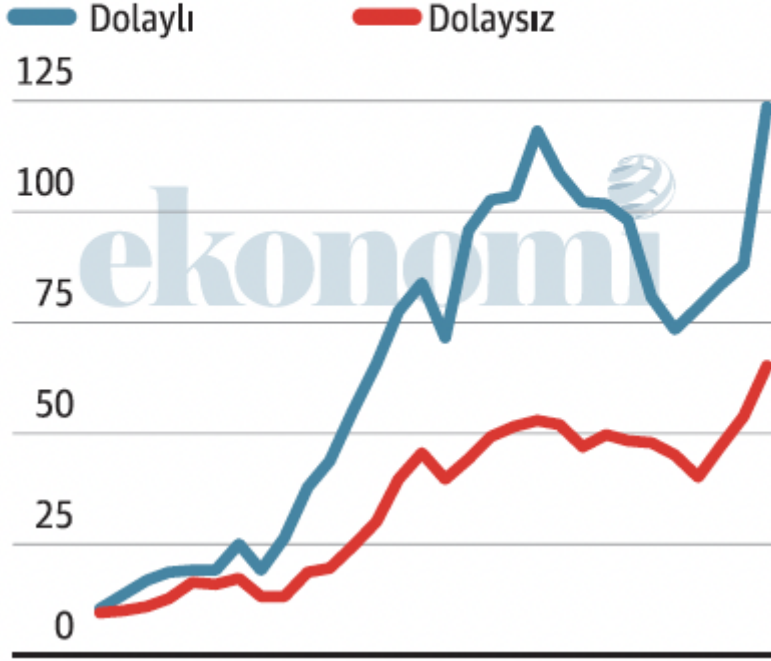
Son otuz yılın dolaylı-dolaysız vergi tahsilatı ve dağılımı

	Vergi tahsilatı (Milyar \$)			Pay (Yüzde)	
	Toplam	Dolaylı	Dolaysız	Dolaylı	Dolaysız
1994	19,7	10,2	9,5	51,7	48,3
1995	23,7	13,6	10,1	57,5	42,5
1996	27,6	16,7	10,9	60,6	39,4
1997	31,2	18,5	12,7	59,3	40,7
1998	35,4	18,9	16,5	53,4	46,6
1999	35,2	19,2	16,0	54,6	45,4
2000	42,5	25,1	17,4	59,1	40,9
2001	32,4	19,3	13,1	59,5	40,5
2002	39,6	26,3	13,3	66,3	33,7
2003	56,5	37,8	18,6	67,0	33,0
2004	63,3	43,6	19,7	68,9	31,1
2005	79,8	55,4	24,4	69,4	30,6
2006	96,1	65,8	30,2	68,5	31,5
2007	117,4	77,6	39,8	66,1	33,9
2008	130,0	84,4	45,7	64,9	35,1
2009	111,5	71,9	39,5	64,5	35,5
2010	140,3	96,0	44,4	68,4	31,6
2011	152,0	102,8	49,1	67,7	32,3
2012	155,5	103,9	51,6	66,8	33,2
2013	171,5	118,7	52,8	69,2	30,8
2014	161,1	108,8	52,3	67,5	32,5
2015	149,9	102,7	47,3	68,5	31,5
2016	151,9	102,2	49,7	67,3	32,7
2017	147,1	98,6	48,5	67,0	33,0
2018	129,1	81,0	48,1	62,8	37,2
2019	118,8	73,5	45,3	61,8	38,2
2020	118,9	78,8	40,1	66,3	33,7
2021	131,1	84,0	47,1	64,1	35,9
2022	142,1	88,3	53,8	62,2	37,8
2023	189,6	124,1	65,5	65,5	34,5

Dolaylı vergi 125 milyar \$'a dayandı!

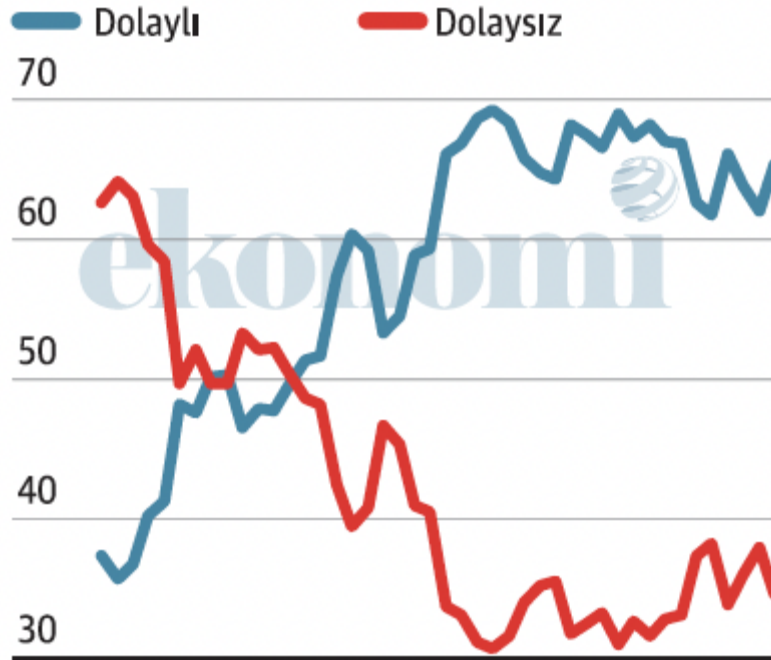
(Dolaylı-dolaysız vergi tahsilatı)

(Milyar \$) (1994-2023)

Dolaylı-dolaysız vergi payı (%)

(1980-2023)

Amacımız 'Toplantı Enflasyonuna katkı' değildi...

Ferit Barış PARLAK

10 Haziran 2024 Pazartesi

Organik tarımda, işini çok iyi yapan ziraat mühendisi arkadaşım anlatmıştı: “Önemli bir kamu kurumumuzun, önemli bir yarışmasında, bir projemizle ilk 10’a kaldık... Çok heyecanlandık... Toparlanıp İstanbul’a gittik... Toplantının kokteylinde, 500-600 kişi vardı... 10 üretici, bir kenara sıkıştık! Yüzümüze bakan, ‘Neyi, neden, nasıl üretiyorsunuz?’ diye soran yok... 3 konuşmacı da kurumu anlattı zaten... Eğildim ortağımın kulağına; “Bunlar kokteyl yapmaya bahane arayıp, bizi alet ettiler galiba” dedim.

***

Yaklaşık 10 yıldır, ihtiyaç olan/olabilecek ürünleri belirleyip fabrikasının bazı bölümlerinde üretimini yapmaya çalışan arkadaşım anlatmıştı: “Dayanıklı cam üretip, ihraç etmeyi hedeflerken; ‘ödül trafiği’ni görünce ‘cam plaketler’ de yapmaya başladık... Bugün, “En kârlı işin hangisi?” diye sorarsan, “Plaket üretimi yatırımı” derim!

***

Uluslararası bir şirketin CEO’suyla, Düsseldorf ’taki ofisinde sohbet etmiştik... Ödedikleri vergiyi duyunca dudağımız uçuklamış ve “Büyük ödüller vermeliler size” demiştik... Anlam veremedi ödül işine ve anlattı: “Yönetim, o vergilerle limanı, demiryolunu geliştiriyor... Altyapı yatırımları yapıyor... Maliyetlerimizi düşürüyor... Belediye o vergilerle fuarlar düzenleyip, müşterilerimizi ayağımıza getiriyor...”

***

“Doğru. O destekler sayesinde yarattığınız katma değer in küçük bir bölümüyle, kendinize ‘plaket’ fabrikası kurabilirsiniz!” demiştim...

10.06.24

VELHASIL

“Bir toplantı neden/nasıl/hangi hedefle yapılmalı?” sorusunun yanıtına... Ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz’ın, “Medyanın görevi ve sorumlulukları var” cümlesine kafa yorarak İklim Zirvesi’ni düzenledik...

***

Sorunu ayrıntılarıyla ortaya koymak önemliydi... Çözüm yollarını “uygulamalarıyla sorun çözmüş yerli/yabancı kişiler/kuruluşlar”dan dinlemek/ dinletmek daha önemliydi... Karar alıcıların konuşup gitmesi değil, önerileri dinlemesi/öğrenmesi çok daha önemliydi...

***

Toplantı sonrasında, toplantının katılımcılar/sonuçlarını okuyanlar üzerinde yaratacağı değişimi/etkiyi görmek, anlamak ve tüm çıplaklığıyla/gerçekliğiyle “tarafalara anlatmaya devam etmek” ise DÜNYA Gazetesi çalışanları için çok çok daha önemli... Bu nedenle “üretenin sesi” olmak için tüm şehirlerde, 44 yıldır alandayız...

Abdulkadir Selvi

ABD'den tarihi itiraf

PKK'nın 11 Haziran'da Suriye'de kontrol ettiği bölgelerde yapmak istediği seçimler, Türkiye'nin baskısı üzerine ağustos ayına ertelenince yazılara bir süre ara vermeyi planlamıştım.

Ancak yeni gelişmeler ortaya çıkınca ilgisiz kalamadım. Bu tarihi bir kenara yazın. 7 Haziran 2024 tarihinde bir kırılma yaşandı. ABD Dışişleri Bakanlığı tarafından seçimlerle ilgili sorusu üzerine CNN Türk ve Hürriyet'in ABD temsilcisi Yunus Paksoy'a verilen yanıt bende alarm zillerinin çalmasına neden oldu.

TEHLİKELİ PLAN

Bir kez daha emin oldum ki, ABD'nin Suriye'de PKK üzerinden bir planı var. Ve bu plan tehlikeli bir plan.

Yunus Paksoy'un seçimlerle ilgili sorusu üzerine ABD Dışişleri Bakanlığı tarafından verilen yanıtta, PKK-SDG için "Kuzey ve Doğu Suriye Demokratik Özerk Yönetimi" tanımı yapılıyor.

KABUL EDİLEMEZ

ABD, Suriye'nin toprakları üzerinde PKK'ya sözde özerk yönetim kurmuş da haberimiz yok. Bu kabul edilemez bir durum. Türkiye'nin buna gereken yanıtı vereceğinden kuşku yoktur.

Ben terör örgütüne sözde seçim yaptırılmasının özerk yönetime giden ilk adım olduğunu düşünüyordum. Bugün seçim yaptıranlar yarın özerk yönetimi ilan eder, bu süreç terör devletinin kurulmasıyla sonuçlanır diye endişe ediyordum. Meğer ABD seçim yaptırmadan işin adını koymuş.

Türkiye buna müsaade etmez. Bunun cevabı hem sahada hem masada verilir.

10.06.24

SURİYE, RUSYA, İRAN NEDEN SESSİZ

Ama bu sadece Türkiye'nin sorunu değil.

Suriye Devleti'nin de sorunu. Kendi toprakları üzerinde özerk bir yönetim kurulmasına Suriye Devleti tepkisiz kalmamalı.

Suriye rejiminin hamisi olan Rusya sesini çıkarmalı. ABD, Ukrayna'dan sonra Suriye'de de Rusya'ya karşı hamle yapıyor. Rusya'nın buna sessiz kalması demek ABD planlarına ortak oluyor demektir. Peki İran? İran susacak mı? Tahran'ın savunması Şam'dan başlar diyen İran, ABD'nin Suriye toprakları üzerinde özerk bir yönetim kurmasına sessiz mi kalacak? Bugün Suriye topraklarında yapan yarın İran topraklarında özerk yönetim ilan eder...

PLANA ORTAKLAR MI

Görüyor musunuz; ABD ilmek ilmek örerek sınırlarımızın dibinde bir PKK terör devleti kurmaya çalışıyor. Burnumuzun dibinde ikinci İsrail Devleti'nin temelleri atılıyor. Buna Türkiye'den başka kimse sesini çıkarmıyor.

Türkiye'nin gücü buna engellemeye yeter ama Suriye rejimi, Rusya ve İran'ın da bu konuda kararlı bir tutum takınması gerekiyor. Yoksa hepsi ABD planlarına boyun eğmiş olurlar.

Yoksa diyorum Rusya, Suriye ve İran da bu plana ortak mı? Bu kadar sessiz kalmaları beni kuşkulandırıyor.

ABD'İN AÇIKLAMASINDAKİ TEHLİKE

PKK'nın 11 Haziran'da sözde seçim yapacağını ilan etmesi üzerine Türkiye kararlı bir tavır koymuştu. ABD Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada da seçimlerin adil, şeffaf ve kapsayıcı olması gerektiği belirtilmiş, kuzeydoğu Suriye'de şu anda bu seçim için gerekli koşulların oluşmadığı ifade edilmişti.

ABD sadece seçimlerin zamanlamasına itiraz etmişti. Ama seçimler meşru değildir dememişti. İşin asıl püf noktası orasıydı.

Oysa sen bir terör örgütüsün, Suriye toprakları üzerinde Suriye'nin onayı olmadan, Suriye'nin idari yapısını değiştirecek, BM Güvenlik Konseyi'nin 2254 sayılı kararına aykırı olarak Suriye'nin toprak bütünlüğünü ihlal eden bir seçimi yapamazsın dememişlerdi.

SURİYE DEVLETİNİN ADINI DEĞİŞTİRMİŞLER

Zaten PKK da seçimlerle ilgili açıklamasında Suriye Demokratik Cumhuriyeti diyordu. Suriye'de sanki başka bir devlet kurulmuş. Oysa o topraklar üzerinde bir devlet var. Onun adı da Suriye Arap Cumhuriyeti. PKK daha seçim yapmadan ülkenin adını

10.06.24

değiştirmiş. ABD'den o tanımla ilgili de bir itiraz yok. Bunu yapan yarın da İran'ın adını değiştirir, İran İslam Cumhuriyeti yerine İran Demokratik Cumhuriyeti derler.

Yunus Paksoy @yunuspak... · 1 g ···
ÖZEL — SON DAKİKA

ABD Dışişleri'nden aldığım açıklamada ilk kez kamuoyuna duyuruyoruz

•“Suriye'deki seçimleri yapmamaya biz çağırdık”

•Bunu Kuzey ve Doğu Suriye Demokratik Özerk Yönetimi (DAANES) de dahil olmak üzere kuzeydoğu Suriye'deki bir dizi aktöre ilettik

ABD, ÖZERK YÖNETİM DİYOR

ABD'nin planlarını deşifre eden açıklama ise Yunus Paksoy'un sorusu üzerine ABD Dışişleri Bakanlığı tarafından verilen yanıtla geldi. ABD Dışişleri Bakanlığı tarafından verilen yanıtta aynen şöyle deniliyor: “Suriye’de yapılacak her türlü seçim, BM Güvenlik Konseyi'nin 2254 sayılı kararında olduğu gibi özgür, adil, şeffaf ve kapsayıcı olmalıdır. Kuzeydoğu Suriye’de şu anda böyle bir seçim için koşulların oluştuğunu düşünmüyoruz. Bunu Kuzey ve Doğu Suriye Demokratik Özerk Yönetimi (DAANES) de dahil olmak üzere, kuzeydoğu Suriye’deki bir dizi aktöre ilettik ve onları şu anda seçimlere devam etmemeye çağırdık.”

PKK BİR GECEDE SDG OLMUŞTU

Açıklamadaki "demokratik" ibaresi sizi yanıltmasın. ABD bunu özerk yönetimi meşrulaştırmak için kullanıyor. Hatırlarsanız ABD Özel Kuvvetler Komutanı Org. Raymond Thomas, Türkiye'nin itiraz etmesi üzerine PKK'nın ismini bir gecede SDG olarak değiştirdiklerini, adlarının ortasına 'demokratik' ifadesini koyarak onlara meşruiyet sağladıklarını anlatmıştı. ABD'li Komutan, bu formülü PKK'nın hamisi olan Brett McGurk'un bulduğunu itiraf etmişti.

MCGURK PLANI

Dikkat ettiniz mi? PKK'nın sözde seçim ve özerklik planının arkasındaki isim de McGurk...

10.06.24

İki ABD var; biri sahadaki ABD. PKK'ya sözde seçim yaptırmak isteyen, özerk yönetim planları oluşturan, terör devleti kurmak için çalışan ABD.

Bir de şartlar tam oluşmadıysa seçimleri biz ertelettik diye ortaya çıkan resmi Amerika...

ABD'nin resmi yüzü aldatıcıdır. Siz siz olun resmi ABD'ye değil, sahadaki gerçek ABD'ye inanın.

İbrahim Kahveci

Erdoğan haklı!

Para yok diye emekliye yeterli zam yapılmadı. Resmi enflasyonu dikkate alarak söylemiyorum; çünkü resmi enflasyon gerçek değil. (TÜİK, mahkeme kararlarına rağmen ısrarla şeffaflığı seçmiyor)

Para yok diye buğday ve arpa alım fiyatlarına da zam yapılmadı (Yüzde 100 enflasyonda yüzde 10 fiyat artışına zam denilmez)

Ama Hazine garantili müteahhitlerin köprü ve otoyollarına bir yılda yüzde 180 zam yaptılar.

***

Dünya Gazetesi'nin düzenlediği İklim Zirvesi'nde Mehmet Şimşek "Karbon ayak izinin vergilendirilmesi gerekir" dedi.

Bence haklı.

Hatta çok konutu olan ve değerli konutu olandan da artan oranlı vergi alınması gerekir dedi.

Bence haklı.

Başka başka vergiler de gündemimize geliyor.

Bence haklı.

Bakın Ak Parti'nin en başarılı olduğu şey vergi toplamaktır. 22 yıllık iktidarlarında sadece 3 yıl hedefledikleri verginin altında kaldılar. 19 yıl hep hedefin üzerinde vergi topladılar.

AK Parti'nin bütçe disiplini hiçbir zaman giderleri kısmak olmadı. Onlar bütçe disiplini dediklerinde sürekli yeni vergilerle veya vergi zamları ile gelirleri artırmak olduğunu hiç unutmayın.

10.06.24

Şimdi de bütçe disiplini diyorlar.

Hazine ve Maliye Bakanlığı yılın ilk 4 aylık bütçe verilerini açıklamıştı. Yılın ilk dört ayında **TÜİK enflasyonu %67,6**

Ama **bütçe gelirlerindeki artış %110**

-Gelir vergisi artışı %123

-Dahilde alınan KDV artışı %197

-ÖTV artışı %102

-İthalattan alınan vergi artışı %86

Şimdi soralım kendimize. Enflasyon %67,6 ama gelir artışı %110. Böyle bir durumda kimin aklına daha fazla gelir artışı gelir.

***

Ama yazının girişindeki konularla bağlayalım. Kimin aklına devlet gelirlerini yüzde 110 artırırken çiftçiye sadece yüzde 10 zam verir diye gelir?

Evet, olayın diğer yüzüne dönelim. Devlet gelirlerini artırıncaya devlet hizmetlerinin kalitesi mi artıyor?

İşin en ama en acı tarafı burası. Türkiye’de devletin vergi artışı vatandaşa devlet baskısı olarak dönüyor.

İki anımı anlatarak konuya örnek vereyim: Bir cenaze dönüşü polis köprü ayağında durdurup alkol kontrolünde “üfle” dedi. “Sayın polisim meyhaneden değil, cenazeden geliyorum; halimden de belli” dediğimde “**üfle lan**” ikazını aldım.

İkincisi de yine bir başka yol kesme hikayesi: Şehirlerarası yoldan eve varmak üzereyken yolum kesildi ve “**in arabadan, kaldır ellerini**” emrini aldım. Gece bekçileri görev yaptıklarını göstermek istiyorlarmış ve yolları kesmişlerdi.

Kısacası **siz vergi verirsiniz ve devlet yolunuzu keser.**

***

Soralım kendimize... Vergiler arttıkça sağlık sistemi mi düzeldi. (düzelmeyi bırakın batıyoruz)

Vergiler artınca eğitimin kalitesi mi düzeldi. (düzelmeyi bırakın çöküyoruz)

10.06.24

Vergiler artınca güvenliğimiz mi arttı. (sokaklar çetelerden geçilmiyor)

Vergiler artınca hukuk-*adalet mi geldi. (zindanlar masumlarla dolu, sokaklar katillerle)

Vergiler artınca ne oldu biliyor musunuz? **Devlet büyüdükçe, daha çok vergi topladıkça yolsuzluk arttı, rüşvet arttı, israf arttı...**

Şimdi **Mehmet Şimşek**'e sormak isterim: **Siz kimin için vergileri artırmak istiyorsunuz?**

***

Konuyu şöyle bağlayalım.

Erdoğan haklı... Neden mi? Ülkeyi bu hale kendisi getirdi... Özellikle Erdoğan Cumhurbaşkanı seçildiği 2014 sonrası bozulma hızla artarak bugünlere geldik.

Peki, Erdoğan'ın oyu değişti mi? (AK Parti'nin sormuyorum, Erdoğan'ın oyunu soruyorum)

2014-2023 tüm seçimlerde Erdoğan ya yüzde 52 ya da yüzde 51 aldı. Erdoğan'ın seçmen kitlesi adeta "Reis biz yolunda ölürüz; ne fındığa para vermemen, ne çaya vermemen, ne buğdaya-arpaya para vermemen ne de emekliye para vermemen hiç mesele değil" demiş oldu.

Onların haklarını savunan bizleri de zaten hain-mandacı vs ilan etmişlerdi.

Son söz: Ey Ak Parti seçmeni sizi Reis'iniz ile baş başa bırakıyorum. İyi muhabbetler.